

TÜRKİYE SOSYALİST PARTİSİ

Unkapanı, Atatürk bulvarı No, 13

İSTANBUL

Bülten: 1

GREV

İŞÇİ SINIFININ TEK KORUNMA SİLÂHİDİR

Türkiye Sosyalist Partisi'nin

Grev Hakkı

Üzerindeki görüşleri

İSTANBUL

1951

GREV HAKKI

Sınıflı cemiyet sisteminde içtimâî adalet fikrinin kilid taşıdır.

1 — Grev: Sınıflı bir cemiyette demokratik bir zarurettir:

İşçi sınıfı, Türk milletinin yapıcı, yaratıcı kuvvetini teşkil eder. Onun müstahsil gücü, millî servetimizin başlıca kaynağıdır. Bugünkü medeniyetimiz, onun kol ve kafa faaliyetinin eseridir. Bütün bunlara rağmen o, yoksuldur, kültürsüzdür, ve dünya nimetlerinden pek cüz'î bir pay almaktadır.

Sınıflı cemiyet sisteminde onun tek geçim vasıtası emegidir. Bütün iktisadî değerleri yaratan bu emeğin elbette kendini koruyacak kanunî vasıtalara ihtiyacı vardır. Bu koruyucu vasıtalarından birincisi: **Grev**'dir.

Kanunlarımız, sermayedar sınıfa muhtaç olduğu bütün hakları tanımıştır. aynı suretle işçi sınıfına da, sermayedar sınıfa tanınmış hak ve hürriyetlerle muvazi yetkiler tanımak demokratik bir zarurettir. Aksi halde demokrasi, bir mil-

letin azınlığının imtiyazını teşkil eder ki; ona demokrasi değil, zümre monopolcülüğü denir.

2 — Grev, yalnız faşistlerin inkâr ettiği bir hakdır:

Emeğin, kanun himayesine alınmaya başlandığı 1854 yılındanberi bütün sınıflı cemiyetlerde grev hakkı kanunlaştırılmış ve bugün bu hak dünyanın her yerinde işçi sınıfının hak ve hürriyetlerinin en esaslı bir müeyyidesi, bir müdafai nefs vasıtası haline gelmiştir.

İçtimai adalet fikrinin düşmanı ve baltalayıcısı, hürriyet ve barış nizamının kundakcısı faşistler müstesna, her namuslu ve demokrat insanın grev hakkına saygı gösterdiğini, ve yer yüzünde, yalnız faşizmin bu hakkı inkâr etmiş olduğunu artık herkes öğrenmiş bulunuyor.

3 — Türkiye Büyük Millet Meclisi grev yasasını kaldıracak ve demokrasi idealine bağlı bulunduğunu elbette isbat ve ilân edecektir:

1936 yılındanberi devam ettirilmekte olan grev yasağı, Türk demokrasisinin ve hürriyet nizamımızın dayandığı temel prensiplerle artık uzlaşamaz bir hal almıştır. Serbest teşkilâtlanma hakkını kullanmakta ve bunu millî menfaatlerle tezada düşürmemekte ehliyetini isbat etmiş olan işçi sınıfı, hiç şüphe yok ki, grev hakkını da aynı ciddiyetle kullanmasını bilecektir.

Türk emekcilerinin yurd ve milletseverliği, yapıcı, yaratıcı kudreti üzerinde şüphe ve tereddüd uyandırmaya çalışan iftiracı, bozguncu faşistlerin grev düşmanlığı elbette karınlarında kalacak; elbette Büyük Millet Meclisi, işçi sınıfının bu mukaddes hakkını tanımakta daha fazla gecikmeyecektir.

4 — Grev hakkı, umumî olmalı, yani bütün kol ve kafa işçilerine teşmil edilmelidir:

Emeğinin gelirile geçinen sınıf, kendi içtimal bünyesi içinde bazı gruplara ayrılır: Sana-yi işçileri, toprak işçileri, fikir işçileri. Bu gruplar da branş ve istihsal şekli bakımından ayrıca iki büyük grup teşkil ederler: Serbest teşekkül hareketi içinde bulunanlar, âmme hizmetleri içinde bulunanlar.

Türkiye Sosyalist Partisi, prensip olarak, grev hakkının umumî olması yani memurlar da dahil olmak üzere bütün kol ve kafa işçilerine teşmil edilmesi taraftarıdır. Bu sebebledir ki, diğer fikir işçilerine tanınmakta olan mesleki teşkilâtlanma «sendikalar kurma» hakkından memurların da faydalanmasını zarurî görmekteyiz.

5 — Grev kararını verme yetkisi sendikalarda olmalıdır:

Sendika, işçi sınıfının meslekî teşkilât bün-

yesinin dimağını teşkil eder. Grev, meslekî ve iktisadî bir korunma vasıtası olma bakımından sendikalizm hukukunun bölünmez bir parçasıdır.

Grev hakkının kullanılmasında her türlü anarşik ve bozguncu neticelerden korunmanın tek yolu: Grev ilânına sendikalar idare kurulunun yetkili kılınmasıdır. Eğer bir sendikanın şubeleri varsa merkez ve şube idare kurullarının müşterek toplantısında ancak üçte iki çoğunlukla grev ilânına karar verilmelidir.

Bir şehirde umumî grev kararı, o şehrin sendikalar birliği idare kurulunun üçte iki çoğunluğuyla verilmelidir.

Türkiye çapında ve bir istihsal şubesinde verilecek olan grev kararına o istihsal şubesine bağlı sendikalar federasyonu genel idare kurulunun üçte iki çoğunluğu; yine Türkiye çapında ve bütün istihsal şubelerine şamil umumî grev kararına ise sendikalar konfederasyonu (eğer kurulmuş ise) umumî idare kurulunun üçte iki çoğunluğu yetkili kılınmalıdır.

6 — Grev hakkını kullanan işçilerin yerine başka işçi kullanmak yetkisi işverene tanınmamalıdır:

Grev, bariz bir haksızlığın önlenmesi veya bertaraf edilmesi yoludur. Eğer kanun, işverene grevcileri işlerinden etmek ve yerlerine baş-

kalarını getirmek yetkisi tanırrsa, haksızlıklarla mücadele imkânsız bir hale sokulmuş olur.

7 — Sempati grevi de kanunlaştırılmalıdır:

Her memleketin olduğu gibi, Türkiyenin de bütün emekçileri arasında iktisadî, içtimai ve siyasî bakımdan bir menfaat ve kader beraberliği mevcuttur. Bu sebeble de bu topluluk içtimai bir sınıf olmuştur.

Sempati grevi; muayyen bir istihsal şubesini veya bir şehrin muayyen bir sendikası mensuplarını ilgilendiren bir hakkın korunması için ilân edilmiş olan mevziî bir grevin diğer herhangi bir sendika tarafından desteklenmesi demektir.

Meselâ, İstanbul Deniz İşçilerinin ilân etmiş olduğu bir grevi desteklemek maksadile Yükleme ve Boşaltma İşçilerinin bilfarz iki saatlik bir grev ilân etmesi; veya Mersin ve İzmir Liman İşçilerinin, hattâ Ankara mensucat İşçilerinin birer günlük grev ilân etmeleri **sempati grevi** sayılır.

Türkiye Sosyalist Partisi; grev hakkı kanunlaştırılırken sempati grevinin de kabulünü zarurî görür.

GREV HAKKI

Sendikalizmin ve işçi haklarının bir müeyyidesidir.

GREV HAKKI

Türkiye emekçileri için bir tecavüz silâhi değil bir müdafai nefis vasıtasıdır.

Türkiye Sosyalist Partisi:

Türkiye Büyük Millet Meclisinden ve Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetinden grev yasağının kaldırılmasını ve bu beyannamede yazılı esaslara uygun bir grev kanununun kabul edilmesini talep eder.

Türkiye Sosyalist Partisi:

Bütün kol ve kafa işçilerini ve bütün sendikaları bu beyannamede yazılı esaslara uygun bir grev hakkı uğruna birleşmeye ve bu yolda kanun ve nizam çerçevesi içinde devamlı, azimli, şuurlu bir mücadeleye davet eder.

Türkiye Sosyalist Partisi:

Programlarında grev hakkını tanımış siyasi partilerden, insan haklarının korunmasını gaye edinmiş bütün teşekküllerden, memleketimizin bütün demokrat basınından, içtimaî sınıflararası eşitlik ve adalet idealine bağlı bütün na-

muslu vatandaşlardan Türk emekcilerinin bu-
güne kadar inkâr edilegelmiş olan grev hakkının
kanunlaştırılması mücadelesini desteklemelerini
ric aeder.

**Yaşasın, Türk milletinin demokratik hak ve
hürriyetleri!**

**Yaşasın, Türkiye emekcilerinin birleşik, bö-
lünmez, yapıcı, yaratıcı varlığı ve onun hür
sendikaları!**

Türkiye Sosyalist Partisi

Merkez İcra Komitesi adına Genel Sekreter

Ayukat

Esat Âdil MÜSTECÂBİ

Türkân Matbaası — Beyoğlu